

RECHTSPRAAK

Beloningssysteem instemmingsplichtig besluit WOR. Onthouding instemming niet onredelijk. Geen vervangende toestemming.*Feiten*

Waternet is de uitvoeringsorganisatie voor het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de gemeente Amsterdam. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden zijn wachtdiensten ingericht. 420 medewerkers lopen wachtdiensten in verschillende wachtdienstgroepen. In de (standaard-)cao Werken voor Waterschappen 2025-2026 is de definitie van een wachtdienst opgenomen. Op 25 november 2024 heeft Waternet een voorstel voor een nieuwe wachtdienstregeling ter afstemming voorgelegd aan de OR, met beoogde ingangsdatum 1 januari 2025. Een van de wijzigingen in dat voorstel is betaling van de wachtdiensten op realisatiebasis, en dus achteraf, nadat de wachtdienst is gelopen. Op 4 december 2024 heeft Waternet de OR geïnformeerd dat de Vereniging Werken voor Waterschappen en de vakbonden het onderscheid tussen lichte en zware wachtdiensten laten vervallen en er één standaardtoelage voor wachtdiensten wordt ingevoerd. Bij brief van 23 december 2024 heeft Waternet de OR geïnformeerd over de consequenties van de cao-wijziging. Per brief van 30 december 2024 heeft de OR laten weten gedeeltelijk in te stemmen met het voorgenomen besluit, maar niet in te stemmen met de uitbetaling op realisatiebasis. Op 17 januari 2025 heeft Waternet zich op het standpunt gesteld dat zij geen instemming behoeft voor de uitbetaling van de wachtdiensten op realisatiebasis, dat dit onderwerp inhoudelijk uitputtend in de cao is geregeld, en dat uitbetaling per maand niet meer mogelijk is op basis van de huidige (standaard-)cao. De OR verzoekt primair een verklaring voor recht dat aan de OR een bovenwettelijk instemmingsrecht is gegeven over het besluit tot invoering van de regeling uitbetaling op realisatiebasis, en om Waternet te verbieden uitvoering te (blijven) geven aan de nieuwe regeling omtrent de betaling van de wachtdienstvergoeding op realisatiebasis. Subsidiair verzoekt zij een verklaring voor recht dat het besluit tot invoering van de regeling uitbetaling op realisatiebasis instemmingsplichtig is, met eveneens een verbod om het besluit uit te voeren. Waternet verzet zich tegen toewijzing van het verzoek. Waternet verzoekt, voor het geval het besluit wel instemmingsplichtig is, vervangende toestemming van de kantonrechter om het besluit te nemen. Op 27 maart 2025 heeft Waternet een brief gestuurd aan de OR waarin – gelet op de lopende juridische procedure – een voorstel voor een maandelijkse betaling ter instemming wordt voorgelegd.

Oordeel

De eerste vraag die beantwoord wordt, is of Waternet de OR een bovenwettelijk instemmingsrecht heeft gegeven per brief van 27 maart 2025. Zoals de OR terecht aanvoert,

mocht zij uit dit verzoek begrijpen dat Waternet haar alsnog tegemoetkwam en de OR instemmingsrecht had op het punt van de uitbetaling op realisatiebasis. Waternet heeft daarmee de OR een instemmingsrecht gegeven, terwijl naar het oordeel van de kantonrechter de OR dit ook heeft op grond van de wet omdat er sprake is van de wijziging van een beloningssysteem. Vaststaat dat de OR de hem op 27 maart 2025 gevraagde instemming niet (onvoorwaardelijk) heeft gegeven. Derhalve dient het tegenverzoek te worden beoordeeld en moet worden beoordeeld of de kantonrechter vervangende toestemming moet geven om het besluit te nemen, waar de OR niet mee heeft willen instemmen. Dat kan alleen als de weigering van de instemming door de OR onredelijk is, of als het voorgenomen besluit van de onderneming geleverd wordt door zwaarwegende bedrijfsorganisatorische, bedrijfseconomische of bedrijfssociale redenen. De kantonrechter komt tot de conclusie dat het niet onredelijk is dat de OR zijn instemming heeft onthouden zodat geen vervangende toestemming zal worden verleend, omdat onder meer vaststaat dat al 20 jaar met een vaste vergoeding wordt gewerkt, ook na het vervallen in 2020 van de Uitvoeringsregeling die daaraan ten grondslag lag. Dat het Waternet niet is toegestaan om maandelijks een vast bedrag uit te betalen blijkt niet uit de cao of andere stukken. De cao is op dit punt niet gewijzigd. Onder deze omstandigheden heeft Waternet onvoldoende gesteld om te kunnen concluderen dat de oude regeling niet meer zou kunnen worden toegepast.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 04-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:6500

Zaaknummer: 11605297 \ EA VERZ 25-300

Rechters: L. van Berkum

Advocaten: M. Nolet en H.A.E. van Soest

Wetsartikelen: 27 WOR; 32 WOR